

2021-05-06
N2021/01527**Näringsdepartementet**Statskontoret
Box 396
101 27 Stockholm

Uppdrag att följa upp verksamheten vid Statens jordbruksverk

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att genomföra en analys av Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) med utgångspunkt bland annat från Statskontorets iakttagelser i myndighetsanalysen av Jordbruksverkets ökade kostnader för administration av EU-stöd, konsekvenser och utmaningar (2016:25). I analysen ska även uppdragen En översyn av Statens jordbruksverks ekonomiadministrativa processer och rutiner (N2020/01241) samt Uppdrag att utveckla digitaliseringen av verksamhetsstöd för den gemensamma jordbrukspolitiken (N2020/01636) beaktas.

Statskontoret ska analysera följande:

- Utfallet av regeringens ekonomiska satsningar på myndigheten sedan 2016 samt om myndighetens förvaltningsanslag är inom rimliga ramar för att tillgodose myndighetens verksamhet eller om förändring av anslag eller myndighetens instruktion behöver ske.
- Vilka åtgärder Jordbruksverket vidtagit efter att Statskontoret lämnade sina rekommendationer i samband med rapporteringen av uppdraget att analysera Jordbruksverkets ökade kostnader för administration av EU-stöd, konsekvenser och utmaningar (rapport 2016:25) och utfallet av dessa. Det bör särskilt följas upp huruvida de administrativa kostnaderna har sänkts.
- Utfallet av att myndigheten blivit en styrelsemyndighet och vilken effekt de förändringar som genomförts i myndighetens organisation fått vad gäller verksamhetens effektivitet och resultat samt om organisationen är väl rustad att hantera framtida utmaningar.

- Om regelverket inför den nya programperioden i EU:s gemensamma jordbrukspolitik ger förutsättningar för att myndighetens kostnader minskas och om myndighetens insatser för att förhindra att fel uppstår i handläggningen av EU-medel styrs och bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. Analysen i denna del ska ta sin utgångspunkt i statens ekonomiska risk i olika stödsystem och väga denna mot kostnaderna för kontrollsystemet.

Statskontoret ska lämna förslag på åtgärder som myndigheten respektive regeringen bör vidta för att öka myndighetens möjligheter att uppnå en verksamhet och ekonomi i balans.

Jordbruksverket ska bistå Statskontoret med underlag och upplysningar. Statskontoret ska hålla Regeringskansliet (Näringsdepartementet) informerat under arbetets gång. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 10 mars 2022.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gav den 23 mars 2016 Statskontoret i uppdrag att analysera vilka förutsättningar Jordbruksverket har för att utföra sitt uppdrag inom nuvarande ekonomiska ramar. I uppdraget ingick att Statskontoret skulle lämna förslag på åtgärder som kan effektivisera Jordbruksverkets verksamhet. Uppdraget redovisades den 30 november 2016. Statskontorets rapport visade att Jordbruksverkets problem med utvecklingsarbetet beror både på sena beslut om nya regelverk och på att Jordbruksverkets interna styrning och kompetensförsörjning inte har fungerat som avsett. Statskontorets övergripande slutsats var att Jordbruksverket klarar att utföra sitt uppdrag inom nuvarande ekonomiska ramar. På sikt måste dock myndighetens kostnader för att administrera EU-stöd minska, annars får Jordbruksverket svårt att uppfylla sin roll som expertmyndighet inom jordbruks- och landsbygdpolitiken. Statskontoret föreslog bland annat att Jordbruksverket ska ta fram förslag på hur de administrativa kostnaderna kan sänkas och att regeringen bör följa hur Jordbruksverkets besparingsarbete påverkar myndighetens resultat. Regeringen ser ett behov av att följa upp vissa av de frågor som Statskontoret redovisade i ovan beskrivna uppdrag.

Regeringen gav den 30 april 2020 Ekonomistyrningsverket i uppdrag att göra en översyn av Jordbruksverkets ekonomiadministrativa processer och rutiner med fokus på anslagshantering och prognoser. Uppdraget redovisades den

28 februari 2021 (N2020/01241). Regeringen gav den 11 juni 2020 Jordbruksverket i uppdrag att tillsammans med Myndigheten för digital förvaltning och länsstyrelserna utveckla digitaliseringen av verksamhetsstöd. Uppdraget redovisades den 30 november 2020 (N2020/01636). Dessa två nyligen rapporterade uppdrag ser regeringen behov av att Statskontoret beaktar i detta uppdrag.

Jordbruksverket är en bred förvaltningsmyndighet med ansvar för ett stort antal sakfrågor. Verksamheten är till stor del styrd av EU:s lagstiftning. Mellan 2016–2021 har regeringen tillfört Jordbruksverkets förvaltningsanslag särskilda medel med syfte att förstärka framför allt hanteringen av EU-stöden. Regeringen ser det som angeläget att få ett fördjupat underlag om hur satsningarna fallit ut och om förbättringar eller effektiviseringar har skett samt om Jordbruksverkets förvaltningsanslag är inom rimliga ramar för att tillgodose myndighetens verksamhet eller om förändring av myndighetens anslag eller instruktion behöver ske.

När Jordbruksverket inrättades år 1991 hade myndigheten en styrelse med begränsat ansvar som sedermera omvandlades till insynsråd. Jordbruksverket är sedan 2018 åter en styrelsemyndighet. Därtill har en större omorganisation av Jordbruksverket genomförts under 2019 i syfte att göra organisationen effektivare med korta beslutsvägar och tydliga roller och ansvar. Regeringen ser det som angeläget att följa upp resultatet av dessa organisationsförändringar.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Johanna Kirsten

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA och SFÖ
Ekonomistyrningsverket
Statens jordbruksverk